

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
za pol leta 1 „ 60 „
za četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravnitvijo v škofijsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nopl-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Oklic katoličanom avstrijskim

k vdeležbi splošnega shoda avstrijskih
katoličanov, ki se bode za vso državo
obhajal na Dunaju 30. aprila do 3. maja 1877.

Neki vsej veri na razodeto resnico in na čez-
natorni svetovni red tuj, ja celo sovražen duh si
v našem času silno prizadeva, da bi razdejal vse
krščanske naprave. Tudi v naših domačih deželah
napravlja je že pogubljive nasledke. Premnožega
števila tistih, ki se čutijo poklicane pri vravnovanju
javnih zadev vredovalno sodelovati, lotila se je
strašna zmešnjava, da so skoraj nezmožni resnico
ločiti od zmote, pravico od krivice, hudo od do-
brega; pa tudi od tistih, ki so vero ohranili, jih je
mnogo gledè milovanja vrednih dogodkov brez
sveta in brez poguma, ker nimajo jasnega spo-
znanja, kako bi se pokončevalna reka varno za-
jezila. Najsvetejše zadeve človeštva so v nevar-
nostni, neprenehoma stresajo podstave pravnega
reda krščanskega. Neizrečena revščina mora pov-
sod biti nasledek njegovega padca. V teh okoli-
ščinah katoličani, ki dobro vedó, da si iz zmeš-
njav sedanjega časa nihče ne more pomagati,
razum z lučijo krščanske resnice, čedalje bolj živo
čutijo potrebo, se med seboj dogovoriti o pripo-
močkah, s katerimi bi se dale odvrniti preteče ne-
varnosti in oživiti za porabo teh pripomočkov po-
trebna krepkost. V ta namen smo podpisani spod-
bujeni po veličastnem zgledu sovornih bratov naših
na Nemškem, Francoskem in Italijanskem sklenili,
tudi katoličane avstrijske povabiti k velikemu
shodu. Visokočislani cerkveni predstojniki in drugi
skušeni somišelní tovariši so naš namen potrdili
in z veseljem pozdravili ter nam obljubili svojo
krepko podporo. Naš milostljivi in velečastiti knez
in nadškof dr. Janez Rudolf Kučker so na našo
prošnjo našemu početju blagovoljno pritrdili ter ga
zagotovili svojega pokroviteljstva. Sveti oče papež
Pij IX. so s premilostljivim pismom danim v Rimu
19. junija 1876 namenjeni shod potrdili in mu
podelili apostolski blagoslov. Splošni shod avstrij-
skih katoličanov iz cele države se bode obhajal

na Dunaju od 30. aprila do 3. maja t. l. Da bode
kolikor mogoče zadostoval svojemu namenu, se
bode tako vravnalo, da se bode v prvih sejah
dnevni red omejil na reči ograjene stroke, in da
se bodo te reči najprej vsestransko obravnavale;
pri teh pripravljevalnih obravnavah stavljeni nasveti
se bodo v naslednjih sejah še enkrat razpravljali
ter shodu priporočili v sklepanje, in naposled se
bodo ti sklepi v zadnji seji oklicali in dotične
reči v javnih govorih pojasnovali. Reči, o katerih
se bode shod posvetoval, in katerih dnevni red za
pripravljevalne seje se bode pozneje natančneje
določil, so za zdaj te-le: Tiskovine. A. Čas-
nikarstvo. 1. Pregled katoliškega časnikarstva;
razgovor o vprašanju, kakošno da naj bode gledè
sedanjih naših razmer. 2. Pretresovanje v ta na-
men potrebnih pripomočkov. B. Spisovanje,
tisk in razširjevanje spisov. 1. Pregled
spisov obstoječih tiskovnih društev in njihovega
vspeha. 2. Obravnava o njihovem razširjevanju in
povspesjevanju. — Šolstvo. 1. Pregled sedanjih
razmer in kako naj se proti njim vedejo katoličani.
2. Pretres vprašanja, kaj naj za ponovljenje krščan-
ski-katoliške odgoje katoliške mladeži storè
katoličani vseh kraljevin in dežel v cesarstvu gledè
ljudskih, srednjih in višjih šol. 3. Pretres vprašanja,
kaj naj se med tem stori, da se zabrani pone-
kristijanje mladine. 4. Pretres vprašanja, kako
bi se pričelo vspešno delovanje za zboljševanje
sedanjih razmer. Umetnost. 1. Pregled naših
umetnijskih zadev v njihovih razmerah do krščan-
stva sploh, kakor tudi razmer krščanske umetnosti
posebej. 2. Razgovor o sedanjih razmerah cerk-
kvene godbe in o dosedaj storjenih poskušnjah za
njeno preuredbo po načelih liturgičnih. 3. Pregled
obstoječih umetnijskih društev in njihove delavnosti,
in sicer posvetnih in cerkvenih. 4. Pretres vpra-
šanja, koliko zaželjena in potrebna je s katoliškega
stališča ustanovitve, ohranitev in pospešitev umet-
nijskih društev. 5. Pretresovanje razmer med cerkve-
nimi semenišči (za dečke in duhovnike) pa med
umetnostjo krščansko. 6. Pretres vprašanja o po-
trebi javnega centralnega glasila za krščansko

umetnost v Avstriji gledè svetovne in cerkvene vrste. Socijalne zadeve. 1. Poročilo o resoluciji kat. političnega ljudskega društva na Spod. Avstrijskem od 18. maja 1875 in o poznejših njenih pritjilih. 2. Obravnava o tej resoluciji. 3. Pretres vpljiva neposvečevanja nedelj in nepokristijanjenja zakona na razrešitev delavskih družin. 4. Pretres novejšega postavodajalstva o nakladanju denarjev (odrtiji in delničarstvu) nasproti socijalističnim nameram in dotičnim naukom katoliškim. 5. Pretres vprašanja, koliko ima krščanska ljubezen sodelovati pri rešitvi socijalnih vprašanj, zlasti gledè delavcev. Katoliško življenje. 1. Javno spoznanje, da vnanja delavnost katoličanov je zavisna od njihove notranje popolnosti, od posluževanja cerkvenih pripomočkov, in od tesne zveze vernikov s škofijstvom in svetim stolom rimskim. Branitev in podpora sv. stolice, pregled bratovščin sv. Mihaela ter njihove delavnosti in pospeševanje teh bratovščin. 3. Podpora katoličanov med neverniki. Poročilo o zvezi z nemško družbo sv. Bonifacija, in pretres, kako bi se ta družba pospeševala. 4. Pregled, koliko se v Avstriji stori za vnanje misijone. Pospeševanje teh misijonov sploh in zlasti v sosednih deželah turških. 5. Katoliška usmiljena dela, zlasti skrb za bolnike in reve, družba sv. Vincencija in njeno pospeševanje. 6. Poročilo o katoliških družbah za delavce v zunanjih in domačih deželah. Pretres vprašanja, kako bi se razširjalo v Avstriji. Katoliško delovanje političnih društev. 1. Pregled teh društev. Deželna in krajna društva. 2. Posvetovanje, kako bi se pospeševala njihova praktična delavnost, zlasti gledè a. volitev, b. pravnih zadev, c. tiskovnih razmer, d. šolskih zadev.

S tem vabimo k splošnemu shodu katoličanov avstrijskih cele države vse odkritosrčno katoliške podložnike našega premilostljivega cesarja in gospoda, ki enako nam čutijo potrebo medsebojnega porazumljenja in moralne podpore, ter upamo, da se ga bodo verni moške iz vseh kraljevin in cesarstva našega kolikor mogoče obilno vdeležili, da bode v resnici pravi avstrijski shod in bogat vspešnega sadu. Hvaležni bomo vsem tistim, ki nam bodo kmalu naznanili, da naše vabilo sprejmo. Vsa dotična naznanila, kakor tudi vprašanja o natančnejih pojasnilih naj se blagovoljno enemu ali drugemu podpisanih gospodov morebiti s pristavkom „in Angelegenheiten des Katholikentages“ pošljejo pod naslovom: „Katholisches Vereinshaus, Reichsrathstrasse Nr. 3. I. Wien.“ Od 3. aprila naprej se bodo v omenjeni katoliški društveni hiši, Reichsrathstrasse Nr. 3 od 10. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne delile vstopnice za okiskovanje omenjenega shoda. Podpisani se bodo tudi obrnili do železniških vodstev, da udeležnikom katoliškega shoda izprosijo znižane vožne cene.

Na Dunaju, v praznik stola sv. Petra, 22. februarja 1877.

Podpisani so:

Jožef grof Barbo Waxenstein. Henrik grof Brandis. Jožef deželni grof Fürstenberg. Franc Gössner. Alojzij Karlon. Alojzij princ Lichtenstein. Dr. Jožef Anton Oelz. Anton grof Pergen. Dr. Julij pl. Riccabona. Franz Schuch. Leon grof Thun. Janez Thurnher.

Beseda o krščanski izreji otrok.

III. Če so stariši in njihovi pomočniki pripravljani v krščanskem duhu otroke izrejevati, treba je, da rabijo vse pripomočke ali sredstva, ktera jim Bog in njegova sv. Cerkev v pospeh krščanske izreje ponujata. Prvo tako sredstvo je krščanski nauk, ker otrok mora prej Boga spoznati, potem še le ga more častiti in mu služiti. In ker je v zadnjih letih krščanski nauk po šolah bil jako skrčen, da katehetu ni bilo mogoče dovolj otroke v šoli krščanskega nauka naučiti, imajo toliko večjo dolžnost stariši ali mesto njih odraščeni bratje ali sestre, da otroke opominjajo in prigovarjajo k marljivemu učenju krščanskega nauka. Zraven tega je dalje treba, da se otroci učijo in navajajo, kako se imajo vdeleževati verskih vaj, ki v domači in očitni službi krščansko življenje jako povspesujejo. Vestno naj se torej napeljujejo z prijazno besedo in zgledom starišev in drugih domačih, da otroci z Bogom den začnejo in končajo z jutranjo in večerno molitvijo, da Boga za vse dobrote prosijo in se mu zahvalijo z molitvijo pred jedjo in po jedi da so mu vedno hvaležni za neizrekljivo dobroto odrešanja z molitvijo angeljskega češčenja, kedar zjutraj, opoldne ali zvečer k molitvi zvoni. Tudi pobožno obnašanje v cerkvi, zlasti pri svet meši, pazljivo poslušanje besede božje, lepo zadržanje pri prejetanju sv. zakramentov, se otroci najleži po lepih zgledih naučijo. Starišem mora naposled biti skrb, da ljubezen do angelja varh: in spomin na vsepričnočnost božjo otroka povsod vodi ter varje v nevarnostih in zmotah celega življenja. In da otrok med tolikimi slabimi zgledom od zunaj in mogočnim slabim nagnenjem od znotraj v dobrem stanovitnem ostane, treba je slednjič da stariši na otroke vedno pazijo, oster red držijo in jih tudi modro strahujejo, kedar je potrebno. V tem obziru nam daje sv. pismo dobre nauke. Sirah 7 25. „Imaš sinove, uči in pripogibuj jih z mladega.“ Preg. 13 24. „Komur se šiba škoda zdi, sovraši svojega sina; kdor ga pa ljubi, ga vedno strahuje.“ Preg. 19, 18. „Strahuj svojega sina in ne obupaj (da bi se ne poboljšal).“ Sirah 30, 11. „Le gladi sina in on te bo imel v strahu; igra se z njim, in on te bo žalil. Ne prepuščaj ga v mladosti njegovi volji in ne puščaj v nemi njegovih umišljav, da ne bode kde trdovraten.“

Če se otroci ne navadijo takega reda in strahu, kako bodo potem stanovitni ostali, kedar bodo očetov dom zapustivši morali med zapeljivi svetom v vednih nevarnostih potovati v svojo prav